

Uzasadnienie
do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie
z dnia.....2022 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH180049

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 i 1726), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust.10 ustawy o ochronie przyrody zawiera:

- 1) opis granic obszaru i map obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne dla utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. 2010 nr 34, poz. 186 ze zm.).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Projekty planów zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz. U. z 2022 r., poz. 135 ze zm.).

Obszar Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH180049 jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny, notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669 (2011/64/UE).

Obszar Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH180049 położony jest w regionie biogeograficznym kontynentalnym. Administracyjnie obszar zlokalizowany jest w województwie podkarpackim, w powiecie tarnobrzskim (gminy Gorzyce, Baranów Sandomierski), miasto Tarnobrzeg, w powiecie mieleckim (gminy Padew Narodowa, Gawłuszowice) oraz w województwie świętokrzyskim w powiecie sandomierskim (gminy Dwikozy, Samborzec, Koprzywnica, Łoniów), miasto Sandomierz, w powiecie staszowskim (gminy Osiek, Połaniec). Tarnobrzaska Dolina Wisły to specjalny obszar ochrony siedlisk ulokowany pomiędzy ujściem Wisłoki w Gawłuszowicach a Sandomierzem. Stanowi odcinek doliny Wisły sięgający 45 km. Rzeka stwarza dobre warunki dla bytowania gatunków fauny oraz charakteryzuje się zróżnicowanymi fitocenozy. Regionalizacja fizycznogeograficzna Polski oparta o najnowsze narzędzia i dane przestrzenne umiejscawia Tarnobrzeską Dolinę Wisły w Megaregionie: Karpaty, Podkarpackie i Nizina Panońska, Prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym; Podprowincji Podkarpacie Północne, Makroregionie Kotliny Sandomierskiej, Mezoregionie Nizina Nadwiślańska (Solon et al. 2018). Regionalizacja geobotaniczna lokalizuje Obszar w Dziale Wyżyn Południowopolskich, Krainy Kotliny Sandomierskiej, Okręgu Niziny Nadwiślańskiej, Podokręgu Doliny Wisły "Karsy-Połaniec" oraz w Okręgu Wideł Wisły i Sanu, Podokręgu Doliny Wisły "Połaniec-Annopol" (Matuszkiewicz 2008).

Największą powierzchnię zajmują łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe.

Przedmiotami ochrony (wg SDF) w obszarze jest 5 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej oraz 5 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy siedliskowej. Wymieniono je poniżej:

- 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*;
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri* p.p. i *Bidention* p.p.;
- 6440 Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*);
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- *91E0 Łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe

- 1130 boleń *Aspius aspius*;
- 1337 bóbr europejski *Castor fiber*;
- 1355 wydra *Lutra lutra*;
- 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*;
- 6179 modraszka *Phengaris nausithous*.

Plan zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH180049 (zwanego dalej Obszarem), został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej. Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru rozpoczęły się 25.02.2020 r. w ramach realizacji projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. „Opracowanie Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000 (PZO bis)”. Projekt współfinansowany jest w 85% ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Spójności w ramach II Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – Ochrona środowiska w tym adaptacja do zmian klimatu, a w 15% z budżetu Państwa. Całkowity koszt to 34 319 832,68 zł, okres realizacji – lata 2017-2023. Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych przeprowadzono szczegółową inwentaryzację siedlisk przyrodniczych i siedlisk zwierząt obszaru objętego opracowaniem oraz oceniono ich stan ochrony.

Podczas badań terenowych prowadzonych w obszarze Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH180049 stwierdzono występowanie następujących siedlisk:

- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p. –
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) - siedlisko w SDF z oceną reprezentatywności D;
- 6440 Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*)
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) –
- *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe

Dla siedliska przyrodniczego starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* zagrożeniami istniejącymi są: zanieczyszczenia wód powierzchniowych, odpady stałe, problematyczne gatunki rodzime, zmiana składu gatunkowego (sukcesja), nagromadzenie materii organicznej, eutrofizacja (naturalna), wydeptywanie, nadmierne użytkowanie, natomiast zagrożeniem potencjalnym jest infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

W przypadku siedliska przyrodniczego zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p. z zagrożeń istniejących stwierdzono: wydeptywanie, nadmierne użytkowanie, pojazdy zmotoryzowane, jako zagrożenie potencjalne wskazano wydobywanie piasku i żwiru – nadmierne wydobywanie piasku z koryta rzeki w dłuższej perspektywie czasu może doprowadzić do zaniku siedliska, regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych - potencjalne prace utrzymaniowe na rzece, które mogą prowadzić do usunięcia

aluwiów, na których tworzą się płyty siedliska.

Dla siedliska przyrodniczego łąki selernicowe (*Cnidion dubii*) jako zagrożenie istniejące stwierdzono: obce gatunki inwazyjne, problematyczne gatunki rodzime, nagromadzenie materii organicznej, natomiast zagrożeniami potencjalnymi są: zmiana sposobu uprawy, zaniechanie/ brak koszenia, zmiana składu gatunkowego (sukcesja), infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

W przypadku siedliska przyrodniczego niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) ustalono wyłącznie zagrożenia istniejące: zmiana sposobu uprawy (podsiewanie traw), zaniechanie/brak koszenia, zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, inne rodzaje praktyk rolniczych (lokalne tendencje do orania łąk), nie wymienione powyżej, obce gatunki inwazyjne, problematyczne gatunki rodzime, zmiana składu gatunkowego (sukcesja), nagromadzenie materii organicznej, eutrofizacja (naturalna).

Zagrożeniem istniejącym jakim jest usuwanie martwych i umierających drzew wskazano dla siedliska przyrodniczego łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, dla którego dodatkowo zagrożeniem jest występowanie obcych gatunków inwazyjnych oraz problematycznych gatunków rodzimych, odpadki i odpady stałe, zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. Jako zagrożenie potencjalne wymieniono infrastrukturę sportową i rekreacyjną.

Podczas badań terenowych prowadzonych w obszarze objętym planem stwierdzono występowanie następujących gatunków zwierząt:

- 1130 boleń *Aspius aspius* (gatunek nie został odłowiony podczas badań terenowych, jednak pozostaje na liście przedmiotów ochrony);
- 5339 różanka *Rhodeus amarus* - gatunek w SDF z oceną populacji D;
- 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*;
- 6179 modraszka nausitous *Phengaris nausithous*;
- 1337 bóbr europejski *Castor fiber*;
- 1355 wydra *Lutra lutra*;
- 1188 kumak nizinny *Bombina bombina* - gatunek w SDF z oceną populacji D.

Dla stwierdzonych w obszarze gatunków ssaków nie stwierdzono zagrożeń istniejących. W przypadku bobra europejskiego *Castor fiber* z zagrożeń potencjalnych stwierdzono drogi, autostrady, chirurgia drzewna, ścinanie na potrzeby bezpieczeństwa, usuwanie drzew przydrożnych, chwywanie, trucie, kłusownictwo, spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.

Wśród zagrożeń potencjalnych dla wydry *Lutra lutra* wymienia się drogi, autostrady, chwywanie, trucie, kłusownictwo, inne formy pozyskiwania zwierząt.

Dla modraszki nausitous *Phengaris nausithous* jako zagrożenia istniejące wymienia się: obce gatunki inwazyjne oraz zalewanie (okresowe zalewanie stanowiska nie sprzyja występowaniu gatunków mrówek, niezbędnych do rozwoju motyla), natomiast z zagrożeń potencjalnych zaniechanie/brak koszenia, niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak.

Dla czerwończyka nieparka *Lycaena dispar* jako zagrożenia istniejące stwierdzono: zaniechanie/brak koszenia, występowanie obcych gatunków inwazyjnych, zalewanie (okresowe zalewanie może powodować zwiększoną śmiertelność zimujących larw), zmianę składu gatunkowego (sukcesja), natomiast z zagrożeń potencjalnych niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak.

Dla bolenia *Aspius aspius* jako zagrożenia istniejące wymienia się: antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk (wszelkie przegrody koryta uniemożliwiające migrację ryb uniemożliwiają wymianę genetyczną pomiędzy populacjami znajdującymi się po obu stronach przegrody, co z czasem prowadzi do zanikania populacji izolowanej. Bariery występują w dopływach Wisły - poza obszarem Natura 2000), zanieczyszczenie wód powierzchniowych z zakładów przemysłowych, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych za pośrednictwem przelewów burzowych lub odpływów ścieków komunalnych, obce gatunki inwazyjne (obecnie na niewielkim poziomie – niska liczebność populacji babki). Brak zagrożeń

potencjalnych.

Jako cel działań ochronnych dla siedliska starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* ustalono:

- Utrzymanie powierzchni siedliska w obszarze (min. 30 ha) z uwzględnieniem naturalnych procesów;
- Utrzymanie wskaźnika charakterystyczna kombinacja zbiorowiska w obrębie transektu na poziomie oceny FV - duża różnorodność fitocenotyczna zbiorowisk obecne nymfeidy, elodeidy. Pleustofity drobne obecne lub nie (jeśli obecne to w jeziorach do 25% w starorzeczach do 50% pokrycia powierzchni);
- Utrzymanie wskaźnika gatunki wskazujące na degradację siedliska na poziomie oceny FV - brak gatunków obcych i inwazyjnych (dopuszcza się występowanie *Elodea canadensis*)

Jako cel działań ochronnych dla siedliska zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p. ustalono:

- Utrzymanie powierzchni siedliska w obszarze (min. 59 ha) z uwzględnieniem naturalnych procesów;
- Utrzymanie wskaźnika gatunki charakterystyczne na poziomie oceny FV – więcej niż 4 gatunki charakterystyczne dla siedliska;
- Utrzymanie wskaźnika gatunki dominujące na poziomie oceny FV – na stanowisku dominują gatunki charakterystyczne dla siedliska;
- Utrzymanie wskaźnika obce gatunki inwazyjne na poziomie oceny FV – brak gatunków inwazyjnych lub gatunki inwazyjne obecne, ale zajmują one nie więcej niż 25% powierzchni siedliska.

Jako cel działań ochronnych dla siedliska łąki sełnicowe (*Cnidion dubii*) ustalono:

- Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska (min. 100 ha) z uwzględnieniem naturalnych procesów;
- Utrzymanie wskaźnika struktura przestrzenna płatów siedliska na poziomie oceny FV - brak fragmentacji lub fragmentacja nieznacząca wynikająca głównie z naturalnego ukształtowania dna doliny;
- Utrzymanie wskaźnika gatunki dominujące na poziomie oceny FV - wśród dominantów zwykle jeden z gatunków charakterystycznych lub wyróżniających, współdominują różne gatunku łąkowe;
- Utrzymanie wskaźnika cenne składniki flory na poziomie oceny FV – kilka gatunków albo jeden lub dwa gatunki rosnące licznie (łącznie >25%);
- Utrzymanie wskaźnika ekspansja krzewów i podrostu drzew na poziomie oceny FV - brak lub pojedyncze występowanie w runi.

Jako cel działań ochronnych dla siedliska niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) ustalono:

- Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska (min. 200 ha) z uwzględnieniem naturalnych procesów;
- Utrzymanie wskaźnika struktura przestrzenna płatów siedliska na poziomie oceny FV – brak fragmentacji lub fragmentacja nieznaczna;
- Utrzymanie wskaźnika gatunki charakterystyczne na poziomie oceny FV - w przypadku *Arrhenatheretum elatioris* więcej niż 4 gatunki charakterystyczne dla siedliska; dla zb. *Poa pratensis-Festuca rubra* 3-4 gatunki.

- Utrzymanie wskaźnika gatunki ekspansywne roślin zielnych na poziomie oceny FV - brak gatunków silnie ekspansywnych i łączne pokrycie gatunków ekspansywnych <20%;
- Utrzymanie wskaźnika ekspansja krzewów i podrostu drzew na poziomie oceny FV - łączne pokrycie poniżej 1%.

Jako cel działań ochronnych dla siedliska łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe ustalono:

- Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska (min. 300 ha) z uwzględnieniem naturalnych procesów;
- Utrzymanie wskaźnika gatunki charakterystyczne na poziomie oceny FV - kombinacja florystyczna typowa dla łągu, na co najmniej 25% stanowisk;
- Utrzymanie wskaźnika gatunki dominujące na poziomie oceny U1 - we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są zaburzone relacje ilościowe (dominacja facjalna);
- Dla wskaźnika gatunki obce geograficznie w drzewostanie osiągnięcie oceny FV - <1% i nieodnawiające się, na co najmniej 90% stanowisk;
- Dla wskaźnika martwe drewno (łączne zasoby) osiągnięcie oceny co najmniej U1 – 10 - 20 m³/ha;
- Dla wskaźnika martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i > 50 cm średnicy) próg grubości obniżany do 30 cm, gdy z przyczyn naturalnych drzewa nie dorastają do 50 cm grubości, osiągnięcie oceny co najmniej U1 – 3 - 5 szt./ha
- Utrzymanie wskaźnika pionowa struktura roślinności na poziomie co najmniej oceny U1 - antropogenicznie zmieniona, lecz zróżnicowana;
- Utrzymanie wskaźnika reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) na poziomie oceny FV - wskaźnik kardynalny, charakteryzuje podstawowy dla łągów czynnik ekologiczny. Dynamika zalewów i przewodnienie podłoża normalne z punktu widzenia odpowiedniego ekosystemu/ zbiorowiska roślinnego, na co najmniej 75% stanowisk;
- Utrzymanie wskaźnika naturalne odnowienie drzewostanu na poziomie oceny FV - tak, obfite, na co najmniej 25% stanowisk.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku bóbr europejski *Castor fiber* ustalono:

- Utrzymanie populacji przynajmniej na dotychczasowym poziomie (minimum 20 osobników)
- Utrzymanie wskaźnika baza pokarmowa na poziomie oceny FV - obecność preferowanych gatunków drzew i krzewów na ponad 40% punktów monitoringowych; udział preferowanych drzew i krzewów średnio ponad 50% wszystkich gatunków; udział brzegu z zadrzewieniami średnio ponad 40% linii brzegowej; udział drzew o pierśnicy 2,5-15 cm powyżej 50%; utrzymanie grązeli i grzybieni na zbiornikach odnotowanych w sąsiedztwie punktów monitoringowych;
- Utrzymanie wskaźnika udział siedliska kluczowego dla gatunku na poziomie oceny U1 - udział procentowy punktów monitoringowych, w sąsiedztwie których odnotowano obecność preferowanych typów: zbiorników wodnych >20%, na których odnotowano spadek mniejszy niż 10‰ – >50%.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku wydra *Lutra lutra* ustalono:

- Utrzymanie populacji przynajmniej na dotychczasowym poziomie (minimum 10 osobników)
- Utrzymanie wskaźnika baza pokarmowa na poziomie oceny FV - biomasa ryb >10g/m², zróżnicowanie gatunkowe ichtiofauny >8, a dla górskich potoków powyżej 500 m n.p.m.>3, miejsca rozrodu płazów liczne, naturalność lub półnaturalność koryta rzeki >50% (rzeki zadrzewione bez barier ograniczających swobodną migrację bądź są one okresowo zalewane, co umożliwia swobodną migrację);
- Utrzymanie wskaźnika udział siedliska kluczowego dla gatunku na poziomie oceny FV - udział preferowanych odcinków rzek (>3m szerokości) >50%, obecność mniejszych zbiorników wodnych (<30ha) >10%.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku modraszek nausitous *Phengaris nausithous* ustalono:

- Utrzymanie co najmniej 1 stanowiska gatunku w obszarze;
- Utrzymanie parametru siedlisko na poziomie oceny co najmniej U1 - powierzchnia >0,5 ha, dostępność roślin żywicielskich 5–20%, zarastanie ekspansywnymi bylinami 25–50% i zarastanie przez drzewa/krzewy <25%;
- Utrzymanie oceny parametru perspektywy zachowania na poziomie oceny U1.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* ustalono:

- Utrzymanie co najmniej 6 stanowisk gatunku w obszarze;
- Utrzymanie min. 20 ha powierzchni siedliska gatunku.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku bołoń *Aspius aspius* ustalono:

- Utrzymanie wskaźnika jakości hydromorfologiczna na poziomie oceny FV. Średnia z ocen 6 elementów hydromorfologicznych: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku: 1,0 – 2,5 pkt.

Po wyznaczeniu celów działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony określono odpowiednie działania ochronne.

W przypadku siedlisk nieleśnych: łąk selernicowych (*Cnidion dubii*) oraz niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) rekomenduje się prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego. Użytkowanie powinno być zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno - środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedlisk przyrodniczych. Kolejnym działaniem dla wymienionych siedlisk jest usuwanie obcych gatunków inwazyjnych. Zaleca się usuwanie gatunków inwazyjnych poprzez regularne koszenie minimum dwa razy do roku (I termin koszenia - maj, II termin – sierpień). W przypadku początkowych faz ekspansji skuteczne jest również wrywanie lub wykopywanie. Przy dużym zagęszczeniu nalotu dopuszcza się również użycia środków chemicznych na liście. W przypadku niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) kolejnym działaniem jest usunięcie podrostu drzew z powierzchni płatów siedliska z usunięciem uzyskanej biomasy poza obszar siedlisk przyrodniczych.

Dla siedliska 3150 starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympeion*, *Potamion* jako działanie ochronne zaproponowano utrzymanie charakteru siedliska w szczególności poprzez odstąpienie od makroniwelowania terenu, zasypywania oraz osuszania.

W przypadku siedliska 3270 zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri* p.p. i *Bidention* p.p. jako działanie ochronne zaproponowano: zachowanie koryta i brzegów rzek objętych granicami obszaru w stanie dotychczasowym. Zakres prac: zachowanie niezabudowanych i nieumocnionych odcinków brzegów rzek. Pozostawienie dotychczasowej zabudowy brzegów rzek. Zachowanie koryta rzek bez tworzenia nowej zabudowy poprzecznej. Dopuszcza się możliwość tworzenia i konserwację umocnień brzegów i dna celem ochrony budynków i infrastruktury.

Dla siedliska łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe zaleca się zwiększenie udziału starych i zamierających drzew poprzez ograniczenie wycinania martwych i zamierających drzew w siedlisku przyrodniczym oraz zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony poprzez pozostawienie bez użytkowania lub użytkowanie z zachowaniem areалу, struktury i składu gatunkowego właściwego dla siedliska.

Dla gatunków ssaków stwierdzonych w obszarze objętym planem, tj. bóbr europejski *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra* nie przewiduje się działań z zakresu ochrony czynnej. Obecny poziom presji na gatunki, w dającej się przewidzieć przyszłości nie powinien zagrażać powyższym gatunkom. Również w przypadku bolenia *Aspius aspius* nie przewiduje się działań z zakresu ochrony czynnej.

Wśród zalecanych działań ochronnych dla czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* jest prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego.

Użytkowanie powinno być zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno - środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę zbiorowisk łąkowych. Kolejnym działaniem jest zachowanie siedliska gatunku poprzez odstąpienie od zalesiania, zaorywania, zabudowy, nawożenia azotem, podsiewania gatunków wysokopłennych.

Wśród zalecanych działań ochronnych dla modraszek nausitous *Phengaris nausithous* jest prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego w następujący sposób: ekstensywne użytkowanie kośne lub kośno-pastwiskowe ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego i siedliska gatunku. Kolejnym działaniem jest zachowanie siedliska gatunku, poprzez odstąpienie od zalesiania, zaorywania, zabudowy, nawożenia azotem, podsiewania gatunków wysokopłennych.

Dla siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony, działania związane z monitoringiem realizacji działań ochronnych opierać się będą na dwukrotnym (w 4 i 8 roku), w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych, monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony z zastosowaniem metodyki GIOŚ.

Działania związane z monitoringiem realizacji działań ochronnych dla gatunków zwierząt, opierać się będą na monitoringu stanu ochrony populacji i siedliska gatunku z zastosowaniem metodyki GIOŚ (wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie):

- co 5 lat w przypadku bolenia *Aspius aspius*, czerwoczyka nieparka *Lycaena dispar*, modraszka nausitous *Phangaris nausithous*.

- 1 raz na 10 lat w ostatnim roku obowiązywania PZO w przypadku ssaków (bóbr europejski *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra*).

Z racji, iż stopień rozpoznania terenu objętego planem pod kątem występowania siedlisk przyrodniczych i gatunków w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji terenowej jest pełny, dla przedmiotów ochrony stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji nie planuje się działań ochronnych dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony. Ponadto wspomnianych działań nie określa się dla przedmiotów ochrony, których nie stwierdzono na terenie objętym planem.

W planie zadań ochronnych zawarto wskazania do:

- Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dwikozy, uchwalonego Uchwałą Nr XVI/81/2016 Rady Gminy w Dwikozach z dnia 30 marca 2016 r. - działki/części działek o nr ewid. 172, 169,170 w obrębie Kamień Łukawski, wskazane w dokumencie jako tereny z dominacją łąk i pastwisk uznać za tereny leśne, zajęte przez siedlisko *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe wg wskazań PZO (GUID 270B).

- Zmiany Nr 5 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sandomierza, uchwalonej Uchwałą Nr XXI/256/2020 z dnia 2020.05.27 – działki/części działek o nr ewid. 193/8, 187/2, 199/2, 195/4, 203/2, 188/2, 189/2, 191/2, 190/2, 200/2, 202/2, 201/2, 197/2, 196/2, 198/2, 194/2, 195/6, 192/2, 206, 204, 205, 207, 208, 209, 210/2, 1424/2, 2192/2, 1436/7, 1436/3, 1441, 1442/2, 2335/3, 1304/11, 1412/2, 1414/2, 1413/2, 1415/2, 1418/2, 1416/2, 1417/2, 1419/2, 1420/2, 1421/2, 1421/2, 1422/2, 1423/2, 1425/6, 1427/2, 1428/2, 1429/2, 1430/2, 1430/2, 1431/2, 1432/1, 1436/5, 1433, 1435, 1434, 1440/2, 1439/2, 1444/1, 1445/1, 1463/1, 1446/1, 2193/1, 1454/1, 1465/3, 1465/5, 1465/2, 1465/3, 1465/7, 1465/5, 2193/5, 1447/5, 1446/5, 1445/5, 1437/3, 1475, 1469, 1468, 1466, 1467, 1473/2 w obrębie Sandomierz Prawobrzeżny i działka 395/3 w obrębie Kamień Plebański, wskazane w dokumencie jako tereny zieleni naturalnej, nieurządzonej uznać jako tereny leśne, zajęte przez siedlisko *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe wg wskazań PZO (GUID 270B, 5E33, B2E8, 896C, 7770). Działka/część działki o nr ewid. 1359/7 w obrębie Sandomierz Lewobrzeżny, wskazana w dokumencie jako tereny zieleni urządzonej, uznać za teren leśny, zajęty przez siedlisko *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe wg wskazań PZO (GUID A6A1).

- Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Samborzec, uchwalonej Uchwałą Nr XXIV/94/08 Rady Gminy w Samborcu z dnia 30.06.2008 r. - działki/części działek o nr ewid. 939, 893, 1020, 1019 w obrębie Bogoria Skotnicka, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60,

61, 62, 65, 67, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123/1, 124, 125/1, 127, 129/1, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 704, 688, 689, 690, 691, 692, 693 w obrębie Koćmierzów, 390, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 399, 354, 400, 355, 357, 356, 358, 359, 361, 360, 362, 363, 364, 365, 367, 368, 369, 399, 354, 400 w obrębie Ostrołęka i 197, 187, 194, 191, 192, 193, 196 w obrębie Zawisłcze wskazane w dokumencie jako tereny ekosystemów łąkowych i zarośli łągowych, uznać jako tereny leśne, zajęte przez siedlisko *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe wg wskazań PZO (GUID 002C, 4B16, 0354, CAF3, 7C4B, 45B1, 3312, 8469, 034C, 0605).

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Tarnobrzega, uchwalonego Uchwałą nr XLVI/457/2017 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 14 września 2017 r. - działki/części działek o nr ewid. 175/1, 57, 84/3, 91/1, 85/3, 86/3, 87/3, 88/1, 89/1, 90/1, 91/1, 93/1, 94/1, 155/1, 157/1, 159/1, 161/1, 163/1, 165/1, 167/1, 169/1, 173/1, 171/1, 65, 66, 54, 55, 33, 154, 156, 160, 158, 177/1, 179/1, 181/1, 183/1, 185/1, 187/5, 189/1, 191/3, 193/1, 195/1, 197/1, 199/1, 191/5, 198/1, 201/1 w obrębie Zakrzów, 623/1, 631/3, 608/1, 609/1, 608/2, 622, 626, 627/1, 624, 625/1, 628/1, 629/1, 631/5, 633/1, 635/1, 630/2, 630/1, 632/1, 634/1 w obrębie Wielowieś, 43/1, 44/1, 45/1, 46/1, 79/1, 48/2, 49/2, 48/1, 50/2, 47/1, 49/1, 50/1, 52/2, 51/2, 41, 40, 617, 13, 15, 39/2, 36/1, 52/1, 53/1, 53/2, 55/1, 60, 57/1, 55/2, 59/1, 79/1, 57/2, 59/1, 63/1, 62/ 61/ 63/2, 62, 62, 63/2, 79/2, 65/1, 67/1, 67/2, 65/2, 64, 66, 68/1, 80/1, 69/1, 69/2, 42, 81 w obrębie Nagnajów i 1, 42, 36/1, 34/ 32/3, 32/2, 32/1, 30, 28, 26, 24, 22/2, 1357, 31/1, 31/2, 33, 31/3, 35/1, 36/2, 38, 40, 43, 44, 18 w obrębie Miechocin, wskazane w dokumencie jako tereny zieleni, uznać jako tereny leśne, zajęte przez siedlisko *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe wg wskazań PZO (GUID 868D, 24EC, 39A4, 8B69)

- Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Koprzywnica, uchwalonej Uchwałą Nr XL/201/2013 Rady Miejskiej w Koprzywnicy z dnia 20 listopada 2013 r. - działki/części działek o nr ewid. 907, 220, 221/1, 375/1, 372/1, 369/1, 366/1, 360/1, 357/1, 363/1, 351/1, 348/1, 345/1, 339/1, 336/1, 342/1, 330/1, 327/1, 336/1, 333/1, 317/1, 322/1, 315/3 w obrębie Ciszycy, 767, 165, 740, 204 w obrębie Kamieniec Wisłocki i 1055, 1014 w obrębie Krzcin wskazane w dokumencie jako tereny ekosystemów łąkowych i zarośli łągowych, uznać za tereny leśne zajęte przez siedlisko 91E0 – łągi wg wskazań PZO (GUID C1B2, 185B, CDBD, 412C). Działki/części działek o nr ewid 178, 172, 177, 175, 174, 173, 171, 170, 169/2, 169/1, 167/2, 163, 162, 167/1 w obrębie Kamieniec Wisłocki i część działki 1014 w obrębie Krzcin wskazane w dokumencie jako zadrzewienia, uznać za tereny leśne, zajęte przez siedlisko *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe wg wskazań PZO (GUID 421C, CDBD).

- Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów, uchwalonej Uchwałą Nr XVI/108/20 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 28 lutego 2020 r. - działki/części działek o nr ewid. 34, 2/2, 59, 61, 63, 65, 54, 26, 32, 36, 2073, 2/1, 35/1, 28, 57/2, 55, 50, 40, 42, 38 w obrębie Baranów Sandomierski, 8/1, 2/2, 11/5, 115/1, 112/1, 110/3, 107/1, 104, 102, 108, 117/1, 100/1, 97/1, 21/4, 96/1, 105/1, 109/1, 101, 113, 2/6, 111, 122/2, 1, 106, 109/2, 120/1, 114/1, 116/1, 118/1 w obrębie Dymitrów Mały, 333/27, 333/26, 349/1, 329/1, 390, 353/1, 374, 333/32, 2, 5, 333/28, 3, 1, 333/31, 6, 2/2 w obrębie Siedleszczany, 2/2 w obrębie Suchorzów wskazane w dokumencie jako tereny użytków rolnych z przewagą łąk uznać jako tereny leśne zajęte przez siedlisko *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe wg wskazań PZO (GUID 1CBC, 6679, 75DC, 2938).

- Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Osiek, uchwalonej Uchwałą Nr XVI/108/20 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 28 lutego 2020 r. - działki/części działek o nr ewid. 437/1, 436, 434, 451, 433, 417, 416, 414, 418, 422, 419, 415, 408, 407, 405, 421, 406, 404, 403, 402, 400, 399, 398, 445, 396, 397, 395, 394, 339, 347, 356, 380, 376, 378, 377, 379, 374, 375, 372, 371, 373, 368, 367, 365, 366, 364, 362, 467, 363, 360, 359, 358, 357/2, 357/1, 355, 354, 353, 351, 352, 350, 349, 346, 348, 344, 342, 345, 343, 341, 340, 338, 336, 335, 337, 447, 334, 332, 333, 331, 330, 329, 328, 327, 444, 325, 326, 324, 323, 322, 321, 320, 319, 318, 317, 316, 315, 314, 313, 311, 312, 310, 309, 308, 306, 307, 304, 303, 305, 301, 300, 302, 299, 298, 297, 296, 295, 296, 292, 294, 466, 290, 291, 289, 288, 287, 286, 285, 284, 446,

283, 282, 281, 280, 279, 276, 277, 278, 422 w obrębie Niekurza, 260/2, 468 w obrębie Szwagrów i 445, 411, 422 w obrębie Lipnik wskazane jako tereny zieleni nieurządzonej, uznać jako tereny leśne, zajęte przez siedlisko *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe, wg wskazań PZO (GUID BA11, BB52, 3C8B).

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Padew Narodowa, uchwalonej Uchwałą Nr XXV/152/02 Rady Gminy w Padwi Narodowej z dnia 20.05.2002 r. - działki/części działek o nr ewid. 1076, 1, 170/2, 182/4, 171, 168, 166, 246/2, 249/4, 249/6, 4/4, 250/2, 251, 22/2, 21/6, 21/5, 23/2 w obrębie Rożniaty, 1, 591, 34/6, 34/7, 37/3, 38/6, 66/10, 48/2, 47/2, 46/2, 45/2, 44/2, 43/4 w obrębie Zaduszniki wskazane w dokumencie jako ekosystemy zieleni łąkowej uznać za tereny leśne zajęte przez siedlisko *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe, wg wskazań PZO (GUID BA11, DB52, 3C8B).

- Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego osiedla Kamień Plebański w Sandomierzu i terenów przyległych, uchwalonego Uchwałą Nr XXXVIII/461/2017 Rady Miasta Sandomierza z dnia 22 lutego 2017 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z dnia 31 marca 2017 r. poz. 1158) - działka/część działki o nr ewid. 395/3 w obrębie Kamień Plebański wskazana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako tereny zieleni nadrzecznej uznać za teren leśny, zajmowany przez siedlisko *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe, wg wskazań PZO (GUID 270B, 5E33).

- Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, ustanowionego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r., poz. 1841 z dnia 15 listopada 2016 r.) wraz z aktualizacją Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym - Wszelkie działania przewidziane w dokumencie, pokrywające się z Obszarem Natura 2000 należy prowadzić z zachowaniem potrzeb ochrony przedmiotów ochrony występujących w Obszarze Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły.

Sporządzenie planu ochrony dla obszaru nie jest konieczne – działania ochronne można realizować w ramach planu zadań ochronnych. Kolejny plan zadań ochronnych powinien być opracowany po expiracji niniejszego.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa. Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania projektu PZO dla Obszaru opierała się o stronę internetową ROOŚ w Rzeszowie <https://www.gov.pl/web/rdos-rzeszow>. Zamieszczano tam informacje o projekcie, w ramach którego realizowane było niniejsze opracowanie (projekt POIS.02.04.00-00-0193/16 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (PZO bis)”), postępie prac nad projektem planu, wykonawcy, terminach i miejscach spotkań (I spotkanie ZLW w formie korespondencyjnej w dniach 31.07.2020 r. – 14.08.2020 r.; II spotkanie ZLW w trybie on-line w dniu 13.04.2022 r.; III spotkanie ZLW w trybie on-line 11.07.2022 r.) oraz obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH180049 (17.03.2020 r.) i zakończeniu opracowywania projektu planu zadań ochronnych (15.11.2022 r.).

Podstawowe znaczenie dla komunikowania się z grupami interesu, osobami i instytucjami w różny sposób związanymi z Obszarem mają spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy. Zaproszeni do niego zostali przedstawiciele wszystkich jednostek samorządowych, organizacji społecznych związanych z ochroną przyrody, instytucji zajmujących się planowaniem przestrzennym, zarządzaniem wodami powierzchniowymi etc., a także podmioty prowadzące działalność w obszarze i jego sąsiedztwie. O terminach, miejscu i organizacji spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy uczestnicy byli powiadamiani przez ROOŚ w Rzeszowie za pośrednictwem poczty elektronicznej lub telefonicznie. Informacje o spotkaniach zamieszczane były także na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie.

I spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się w formie korespondencyjnej w dniach 31.07.2020 r. – 14.08.2020 r. Ze względu na ogłoszony Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. stan epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej – SARS-CoV-2) oraz w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo uczestników zrezygnowano z przeprowadzenia spotkania w formie tradycyjnej. Na stronie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie pod adresem <http://rzeszow.rdos.gov.pl/tarnobrzaska-dolina-wisly-plh180049> zostały udostępnione założenia do projektu planu zadań ochronnych, opis metodyk inwentaryzacji oraz oceny stanu ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony i proponowanych przedmiotów ochrony wraz ze wzorami kart obserwacji, a także uzupełniony szablon dokumentacji planu w części dotyczącej pierwszego etapu. Udostępniono również prezentacje przygotowane przez:

- RDOŚ Rzeszów - Zamawiającego, przedstawiające szczegółowe informacje na temat realizowanego projektu, kontaktu do Zamawiającego i Wykonawcy pzo, cyklu spotkań dyskusyjnych oraz harmonogramu prac nad projektem;
- Usługi Ekologiczne Alojzy Przemyski – Wykonawcę projektu pzo, przedstawiające ogólne informacje na temat sieci obszarów Natura 2000 w Europie, w Polsce i w województwie podkarpackim oraz szczegółowe informacje na temat obszaru Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH180049, przedmiotów ochrony, metodyk inwentaryzacji i oceny stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i stanu zachowania gatunków zwierząt.

II spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się w trybie on-line 13.04.2022 r. o godz.10:00 za pośrednictwem aplikacji Microsoft Teams, co wynikało z ograniczeń organizowania zgromadzeń publicznych, wprowadzonych w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa COVID-19, a także w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo uczestników Zespołu Lokalnej Współpracy. Organizatorem spotkania była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Celem spotkania było przedstawienie wyników inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt wymienionych w Standardowym Formularzu Danych obszaru, przedstawienie stanu zachowania przedmiotów ochrony, stwierdzonych zagrożeń istniejących i potencjalnych, celów działań ochronnych, postulowanych działań ochronnych, propozycji aktualizacji ocen w SDF. Zaprezentowano projekt korekty granic dla obszaru Natura 2000, który w większości polegał na dosunięciu granicy obszaru do działek ewidencyjnych i wydzieleń leśnych, celem jej uczytelnienia. W jednym miejscu zaproponowano włączenie dodatkowego arealu do obszaru Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły, z racji na występowanie kumaka nizinnego *Bombina bombina* oraz siedliska przyrodniczego 3150 – starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*.

III spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się również w trybie on-line 11.07.2022 r., o godz. 10.00, za pośrednictwem aplikacji Microsoft Teams. Organizatorem spotkania była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Celem spotkania było przedstawienie końcowych zapisów planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH 180049.

Protokoły z powyższych spotkań, prezentacje oraz dokumentacja pzo były umieszczane na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie w zakładce: „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (PZO bis) POIS.02.04.00-00-0193/16” (<https://www.gov.pl/web/rdos-rzeszow/tarnobrzaska-dolina-wisly-plh180049>).

Obwieszczeniem z dnia ..... 2022 r., znak ..... Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o

ocenach oddziaływania na środowisko i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie (strony BIP), a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej - ... w dniu..... r.

Obwieszczenie było również wywieszane na tablicy ogłoszeń w urzędach gmin: Gorzyce, Baranów Sandomierski, Padew Narodowa, Gawłuszowice, Dwikozy, Samborzec, Koprzywnica, Łoniów, Osiek, Połaniec, urzędach miasta Tarnobrzega i Sandomierz oraz siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w dniach ..... r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacjami, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione zawarto w tabeli nr 1.

Tab. 1. Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w wyniku 21-dniowych konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia

Karta projektu planu zadań ochronnych zamieszczona została również w publicznie dostępnych wykazach, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w dniu ..... r.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 2022 poz. 135), uzgodniono również z Wojewodą Podkarpackim w dniu ..... r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1) Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem zarządzenia jest wypełnienie zobowiązań prawa wspólnotowego i polskiego odnośnie zapewnienia właściwego (sprzyjającego) stanu ochrony na obszarach Natura 2000. Zgodnie z art. 3 Dyrektywy siedliskowej, spójna europejska sieć ekologiczna Natura 2000 ma umożliwić zachowanie siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I i siedlisk gatunków wymienionych w załączniku II, w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu lub tam gdzie to stosowne – odtworzenie takiego stanu.

Natomiast zgodnie z art. 6 Dyrektywy siedliskowej dla specjalnych obszarów ochrony państwa członkowskie ustalą konieczne działania ochronne obejmujące, jeśli zaistnieje taka potrzeba, odpowiednie plany zagospodarowania opracowane specjalnie dla tych obiektów bądź zintegrowane z innymi planami rozwoju oraz odpowiednie działania prawne, administracyjne lub oparte na dobrowolnych umowach, korespondujące z ekologicznymi wymaganiami rodzajów siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I lub gatunków wymienionych w załączniku II żyjących w tych obiektach.

Ponadto zgodnie z art. 11 Dyrektywy siedliskowej Państwa członkowskie podejmą monitorowanie i nadzór stanu ochrony siedlisk naturalnych i gatunków o których mowa w art. 2 Dyrektywy siedliskowej, natomiast zgodnie z art. 17 Dyrektywy siedliskowej mają obowiązek raportowania co 6 lat na temat wprowadzania w życie działań podejmowanych na mocy dyrektywy.

Celem zarządzenia jest zatem zachowanie właściwego stanu ochrony lub dążenie do odtworzenia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony występujących w Obszarze. Zostanie to wypełnione poprzez zaplanowanie i realizację działań ujętych w niniejszym zarządzeniu. Zarządzenie pozwoli również na monitorowanie przedmiotów ochrony oraz będzie ważnym przyczynkiem dla raportowania.

2) Konsultacje społeczne

Projekt wymaga konsultacji społecznych. Ich zakres został opisany powyżej.

3) Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana m.in. ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad Obszarem. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie, w tym działań monitoringowych, w okresie 10 lat, wyniesie łącznie około 2 500 000,00 zł.

4) Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na rynek pracy. Zarządzenie nie przewiduje jakichkolwiek ograniczeń dla rynku pracy. Realizacja zarządzenia może natomiast stworzyć okresowe miejsca pracy.

5) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

6) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie w jakikolwiek sposób na sytuację i rozwój regionów. Może przyczynić się do zwiększenia wartości przyrodniczej obiektu a przez to do podniesienia i utrzymania jego atrakcyjności turystycznej.

7) Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zarządzenie jest zgodne z prawem Wspólnoty Europejskiej, co więcej, jest wypełnieniem zobowiązań prawa Unii Europejskiej, o czym wspomiano w pkt 1.